

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ
Β' ΕΝΙΑΙΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
27/01/2019

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

A1. Περίληψη αποσπάσματος του κειμένου

Στο απόσπασμα του κειμένου ο συγγραφέας περιγράφει το φαινόμενο της ανεργίας των πτυχιούχων. Αρχικά επισημαίνει τρία βασικά προβλήματα της αγοράς εργασίας, την ανεργία, την υποαπασχόληση και την ετεροαπασχόληση. Στη συνέχεια, επικαλούμενος στοιχεία, υποστηρίζει ότι τα παραπάνω πλήττουν τους πτυχιούχους - καθηγητές. Ακολουθώντας, τονίζει τις επιπτώσεις του προβλήματος στην οικονομία και στην προσωπικότητα των ατόμων και εκτιμά ότι η αντιμετώπιση του είναι δυσχερής, εξαιτίας της δυσκολίας αλλαγής της οικονομικής και εκπαιδευτικής πολιτικής. (70 λέξεις)

Βαθμολογία: 15 μονάδες

A2.

α. Λάθος: σύμφωνα με την πρώτη παράγραφο του κειμένου, «Η αγορά εργασίας συχνά παρουσιάζει τρία προβλήματα ταυτόχρονα: ανεργία, υποαπασχόληση και ετεροαπασχόληση», άρα δε συσχετίζεται μόνο με την ανεργία αλλά και με τα υπόλοιπα δύο, την υποαπασχόληση και την ετεροαπασχόληση.

β. Λάθος: σύμφωνα με όλη την τέταρτη παράγραφο του κειμένου, «Όπως όλα τα οικονομικά προβλήματα που οφείλονται σε διαρθρωτικούς και θεσμικούς παράγοντες, έτσι και το θέμα αυτό θα υπάρχει για πολύ καιρό. Η οικονομική πολιτική της χώρας δεν μπορεί εύκολα να αλλάξει προς το καλύτερο την ανισορροπία μεταξύ προσφοράς και ζήτησης που υπάρχει στην αγορά αυτών των ειδικοτήτων, ούτε η εκπαιδευτική πολιτική μπορεί εύκολα να αλλάξει το θεσμικό πλαίσιο, εντός του οποίου λειτουργεί το εκπαιδευτικό σύστημα της δευτεροβάθμιας και της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης». Το περιεχόμενο της παραγράφου καθιστά σαφές ότι το φαινόμενο της ανεργίας θα αντιμετωπισθεί δύσκολα και μακροπρόθεσμα.

γ. Σωστό: αυτό αποδεικνύεται από τα εξής σημεία της τέταρτης παραγράφου: «Όπως όλα τα οικονομικά προβλήματα που οφείλονται σε διαρθρωτικούς και θεσμικούς παράγοντες, έτσι και το θέμα αυτό θα υπάρχει για πολύ καιρό. Η οικονομική πολιτική της χώρας δεν μπορεί εύκολα να αλλάξει προς το καλύτερο την ανισορροπία μεταξύ προσφοράς και ζήτησης» « ούτε η εκπαιδευτική πολιτική μπορεί εύκολα να αλλάξει το θεσμικό πλαίσιο, εντός του οποίου λειτουργεί το εκπαιδευτικό σύστημα της δευτεροβάθμιας και της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. » Τα σημεία της παραγράφου αποκαλύπτουν ότι η ανεργία συνδέεται άρρηκτα με την οικονομία και την εκπαίδευση μιας χώρας που δεν μπορούν εύκολα να αλλάξουν.

δ. Σωστό: η διαπίστωση αυτή επιβεβαιώνεται στα εξής σημεία της πέμπτης παραγράφου του κειμένου «Στην παρούσα φάση, η άμεση ανάγκη είναι να προστατευθούν οι νέοι, οι οποίοι, χωρίς να γνωρίζουν την υπάρχουσα κατάσταση, θα επιδιώξουν να σταδιοδρομήσουν στα παραπάνω επαγγέλματα,» « Αυτό που προέχει αυτή τη στιγμή είναι να δοθεί στους σημερινούς μαθητές Λυκείου (και στους γονείς τους) κάθε δυνατή πληροφορία για την κατάσταση της αγοράς εργασίας. Με βάση αυτές τις πληροφορίες, τις ικανότητες του και τις επιθυμίες του, κάθε μαθητής μπορεί να διερευνήσει τις προοπτικές του και να κάνει τις επιλογές του σχετικά με την επαγγελματική του σταδιοδρομία. Αν οι πληροφορίες τεθούν στη διάθεση των μαθητών, είναι σχεδόν βέβαιο ότι πολλοί θα πάρουν διαφορετικές αποφάσεις.» Από τα παραπάνω καθίσταται σαφές το πόσο αναγκαία και σπουδαία είναι η πληροφόρηση των μαθητών και των οικογενειών τους. Επίσης, η αναγκαιότητα της πληροφόρησης αποδεικνύεται και στην έβδομη παράγραφο στο σημείο «Πιστεύω όμως ότι όσο καλύτερα πληροφορημένοι είναι οι μαθητές τόσο καλύτερες θα είναι οι επιλογές τους και για τους ίδιους και για το κοινωνικό σύνολο.», στην οποία τονίζεται η ανάγκη της πληροφόρησης των μαθητών ,αλλά και σε όλη την όγδοη παράγραφο του κειμένου «Υπό αυτή την έννοια, εκείνο που προέχει είναι η σωστή και λεπτομερής πληροφόρηση των μαθητών για τις επαγγελματικές προοπτικές των διάφορων πανεπιστημιακών σχολών και τμημάτων. Φυσικά, αυτό είναι δύσκολη δουλειά που απαιτεί κόπο και πόρους, αλλά το τελικό αποτέλεσμα πιστεύω ότι θα είναι πολύ καλό και θα δικαιολογεί το κόστος.» Σε αυτή ,δίνεται προτεραιότητα στην αναλυτική πληροφόρηση των μαθητών σε σχέση με τις μελλοντικές επαγγελματικές τους επιλογές.

ε. Σωστό: Η έκτη παράγραφος του κειμένου αναφέρει ότι «Η επαγγελματική επιλογή βασίζεται, βέβαια, όχι μόνο στις οικονομικές προοπτικές, αλλά και στις προτιμήσεις του ατόμου (πολλές φορές και της οικογένειας) και στο κοινωνικό κύρος που το επάγγελμα προσδίδει.», αποδεικνύοντας ότι τα κριτήρια επιλογής επαγγέλματος είναι πολυεπίπεδα.

Βαθμολογία: 15 μονάδες

B1. Τα κριτήρια στα οποία βασίζεται ένας νέος για να επιλέξει το μελλοντικό του επάγγελμα ποικίλλουν. Οι αποδοχές που αποφέρει ένα επάγγελμα διαμορφώνουν σε μεγάλο βαθμό το βιοτικό επίπεδο του ατόμου και γι 'αυτό αποτελούν κυρίαρχο κριτήριο επιλογής. Παράλληλα, ο νέος λαμβάνει υπόψη του και τις προσωπικές του επιθυμίες και ικανότητες. Σε αρκετές περιπτώσεις δέχεται επιρροές από το περιβάλλον της οικογένειας και την επαγγελματική της παράδοση καθώς η τελευταία του εξασφαλίζει την επαγγελματική αποκατάσταση και του παρέχει καλύτερες δυνατότητες εξέλιξης. Τέλος, ο νέος επιλέγει το επάγγελμα που θα ασκήσει στο μέλλον με γνώμονα το κοινωνικό κύρος που αυτό προσδίδει, προσδοκώντας έτσι την αποδοχή, την αναγνώριση και την κοινωνική καταξίωση. Η διαδικασία λοιπόν επιλογής επαγγέλματος είναι ιδιαίτερα σύνθετη και απαιτητική.

Βαθμολογία: 10 μονάδες

B2. Δομικά μέρη παραγράφου.

Θεματική πρόταση: «Η σημασία του φαινομένου αυτού είναι μεγάλη για πολλούς λόγους »

Λεπτομέρειες ή σχόλια: «Πρώτο, πρόκειται για σχετικά μεγάλο αριθμό ατόμων. Δεύτερο, δείχνει ότι υπάρχει αντισοικονομική κατανομή των πόρων. Τρίτο, σημαίνει απώλεια εισοδημάτων και μείωση της προσωπικότητας αυτών των ατόμων. Τέταρτο και ίσως πιο σημαντικό, το φαινόμενο αυτό δεν μπορεί να εξαφανιστεί άμεσα, γεγονός που οφείλεται στο ότι υπάρχουν δυνάμεις που θα το συντηρήσουν».

Συμπέρασμα-κατακλείδα: Δεν υπάρχει

Τρόπος ανάπτυξης παραγράφου

Η παράγραφος αναπτύσσεται με τη μέθοδο των αιτιών και αποτελεσμάτων καθώς σε αυτή αναλύονται οι λόγοι που καθιστούν ιδιαίτερα σημαντικό το φαινόμενο της ανεργίας των πτυχιούχων. Λέξεις – «κλειδιά»: « λόγους», « οφείλεται».

Βαθμολογία: 6 μονάδες

B3. Η συνοχή στο εσωτερικό της παραγράφου εξασφαλίζεται με τη χρήση συνδετικών – διαρθρωτικών λέξεων όπως «πρώτο», «δεύτερο», «τρίτο», «τέταρτο» που δηλώνουν απαρίθμηση επιχειρημάτων και με τη λέξη «Αντίθετα» που δηλώνει αντίθεση-εναντίωση. Επίσης εξασφαλίζεται και με την επανάληψη της φράσης - «κλειδί» «φαινομένου αυτού - φαινόμενο αυτό» και της άκλιτης αναφορικής αντωνυμίας « που» η οποία αναφέρεται στη λέξη «δυνάμεις» της κύριας πρότασης που προηγείται.

Βαθμολογία: 5 μονάδες

B4. α) Παρουσιάζει → εμφανίζει, αναδεικνύει

Προτιμήσεις → επιλογές, επιθυμίες

Λεπτομερής → διεξοδική, αναλυτική, σχολαστική.

Βαθμολογία: 3 μονάδες

β) Δευτεροβάθμιας (δεύτερος + βαθμός) → βαθμολογητής, βαθμολογία

προέχει (προ + έχω) → εχέφρων, μετοχή, συμμετοχή.

Βαθμολογία: 2 μονάδες

B5.

«που θα το συντηρήσουν.» (τρίτη παράγραφος)

Η αναφορική πρόταση είναι προσδιοριστική, καθώς είναι αναγκαία για το νόημα της κύριας και ειδικότερα για τη λέξη « δυνάμεις» της κύριας πρότασης που προσδιορίζει, λειτουργώντας ως απαραίτητο συμπλήρωμα για τον όρο αυτό.

«που απαιτεί κόπο και πόρους,» (έβδομη παράγραφος)

Η αναφορική πρόταση είναι παραθετική – προσθετική καθώς δεν είναι απαραίτητη για το νόημα της κύριας ούτε για τον όρο « δουλειά » της κύριας που προσδιορίζει, απλά παραθέτει κάποιο επιπλέον στοιχείο σε αυτόν.

Βαθμολογία: 4 μονάδες

Γ. Παραγωγή λόγου

Επικοινωνιακό πλαίσιο κειμένου

Ομιλία στη Βουλή των εφήβων.

Απαραίτητες οι προσφωνήσεις στην αριστερή πλευρά του γραπτού:

Αξιότιμε κ. Πρόεδρε της Βουλής,

Αξιότιμοι κ. Βουλευτές,

Αγαπητοί συμμαθητές,

Αποφώνηση στο τέλος του κειμένου μου δεξιά, αφήνοντας μία σειρά κενό
Σας ευχαριστώ για την προσοχή σας

Ύφος κειμένου

Χρήση του α' ενικού προσώπου στην αρχή της ομιλίας, του β' πληθυντικού προσώπου όταν ο έφηβος βουλευτής απευθύνεται στους συμμαθητές του, του α' πληθυντικού όταν μιλά εκ μέρους όλων των νέων - μαθητών, αλλά και του γ' προσώπου, ενικού και πληθυντικού, στην ανάπτυξη της επιχειρηματολογίας του.

Σχεδιαγραμματική ανάπτυξη της ομιλίας.

Πρόλογος

Ξεκινώντας την ομιλία μου, θα ήθελα να εκφράσω τη θερμή υποστήριξη, τη δική μου αλλά και όλων των συνομηθικών μου, στο θεσμό της Βουλής των Εφήβων, ένα θεσμό που έδωσε φωνή στους νέους της μέσης εκπαίδευσης. Φιλοδοξώντας να φανώ αντάξιος του ρόλου που μου ανατέθηκε επέλεξα να αφιερώσω την ομιλία μου σε ένα κατά την κρίση μου ύψιστης σημασίας θέμα, στην ανεργία που πλήττει ιδιαίτερα εμάς τους νέους .Στη συνέχεια του προλόγου, επισήμανση της έκτασης του προβλήματος της ανεργίας των νέων, των αιτιών και των σοβαρών συνεπειών που αυτό επιφέρει.

Κύριο μέρος

Ανάπτυξη επιχειρηματολογίας, αποστροφές στο κοινό, διατύπωση ερωτημάτων, διάνθιση του κειμένου με στοιχεία προφορικότητας, αποδεκτή θεωρείται και η χρήση του τρίτου πληθυντικού προσώπου.

Α' ερώτημα: αιτίες της ανεργίας των νέων.

- Μεγάλη αύξηση πληθυσμού - αστυφιλία → υπερπροσφορά εργατικών χεριών στις πόλεις, έντονος ανταγωνισμός, βρίσκουν δουλειά μόνο όσοι διαθέτουν μεταπτυχιακά και διδακτορικά διπλώματα.
- Πιθανή άγνοια των τεχνολογικών εξελίξεων σε νέους που δεν μπόρεσαν να μορφωθούν → έλλειψη εξειδίκευσης.
- Μηχανοποίηση → αντικατάσταση του ανθρώπου από τις μηχανές και «πάγωμα» των προσλήψεων.
- Κορεσμός ορισμένων επαγγελμάτων, λόγω της «ωραιοποίησης» τους και της μαζικής στροφής των νέων σε αυτά (π.χ. καθηγητικός κλάδος)
- Μείωση επενδύσεων - μείωση παραγωγικών έργων → μείωση των προσφερόμενων θέσεων εργασίας.
- Εισροή ξένου-φτηνού εργατικού δυναμικού → ανεργία του ντόπιου πληθυσμού, κυρίως των νέων που αναζητούν εργασία
- Πολυθεσία → καταλαμβάνονται θέσεις εργασίας παράνομα από ήδη εργαζομένους με αποτέλεσμα να μην βρίσκουν δουλειά τα νέα άτομα που ψάχνουν για εργατική στέγη.

Μετάβαση: Ένα τόσο σοβαρό φαινόμενο, **αγαπητό ακροατήριο**, προκαλεί αντίστοιχα έντονες και ανησυχητικές συνέπειες.

Β' ερώτημα: επιπτώσεις της ανεργίας

A. Για το άτομο

- Οικονομικές δυσκολίες, χαμηλό βιοτικό επίπεδο, εξαθλίωση.
- Ψυχολογικά προβλήματα: άγχος, ανασφάλεια, απαισιοδοξία, μελαγχολία, ενοχικά σύνδρομα, αίσθημα κατωτερότητας, αίσθημα απόρριψης, απόγνωση.
- Αδυναμία αξιοποίησης ικανοτήτων, η δημιουργικότητα και η ενεργητικότητα μετατρέπονται σε άρνηση, κυνισμό και παραίτηση.
- Περιθωριοποίηση.
- Έλλειψη πίστης και ενθουσιασμού για τη ζωή, μαρασμός ιδανικών.
- Αποπολιτικοποίηση.

- Εκμετάλλευση του ανέργου από δίκτυα πατρωνίας και πελατειακών σχέσεων, με σκοπό την αρπαγή της ψήφου του.
- Οργή, αγανάκτηση.
- Φαινόμενα αντικοινωνικής συμπεριφοράς και κοινωνικής παθογένειας (βία, εγκληματικότητα, χουλιγκανισμός, ναρκωτικά).

B. Για την κοινωνία.

- Μείωση της κατανάλωσης, πτώση του κύκλου εργασιών των επιχειρήσεων, πτωχεύσεις, περισσότερη ανεργία.
- Συμπίεση του μέσου ημερομισθίου.
- Ανάπτυξη παρασιτικών επαγγελμάτων, άνθηση παραοικονομίας.
- Μεταναστευτικές τάσεις.
- Απαξίωση του κοινοβουλευτικού συστήματος.
- Κοινωνική ένταση και αναταραχή με απεργίες, πορείες, διαδηλώσεις, εξεγέρσεις.
- Έξαρση ρατσισμού, περιορισμός της ανεκτικότητας, επικράτηση αυταρχικών αντιλήψεων.
- Κοινωνική παθογένεια (έξαρση εγκληματικότητας κ.λ.π.).
- Διάσπαση της κοινωνικής συνοχής.
- Κρίση του δημοκρατικού πολιτεύματος.

Επίλογος:

(διατύπωση προσωπικών εκτιμήσεων, υπόδειξη κατευθύνσεων)

Κλείνοντας την ομιλία μου, θα ήθελα να τονίσω τη σημασία της αγωνιστικότητας από τη δική μας πλευρά, την πλευρά των νέων, ώστε να αντιμετωπισθεί το φαινόμενο της ανεργίας που μας ταλανίζει. Παράλληλα θεωρώ αναγκαία την συνεργασία μας με την πολιτεία προκειμένου η καταστολή του προβλήματος να είναι εφικτή. Τέλος, ελπίζω πως όλοι μας θα επιλέξουμε το μελλοντικό μας επάγγελμα με σύνεση και προσοχή. Έτσι και εμείς θα ωφεληθούμε και στην κοινωνία μας θα προσφέρουμε τη ζωντάνια, το δυναμισμό, τις γνώσεις και τις δεξιότητές μας.

Σας ευχαριστώ για την προσοχή σας.

Βαθμολογία: 40 μονάδες

ΤΙΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΕΠΙΜΕΛΗΘΗΚΑΝ ΟΙ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ:

**ΒΑΦΕΙΑΔΟΥ ΕΛΣΑ
ΒΕΤΟΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ
ΜΠΟΡΟΥΤΖΗ ΔΕΣΠΟΙΝΑ
ΝΤΕΛΜΠΙΖΗ ΜΑΡΙΑ
ΠΑΠΠΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ
ΣΚΑΡΛΑΤΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ**

SYSTHMA